

در «جشنواره فیلم مونیک» با عباس کیارستمی

www.m-h-i.org,
info@m-h-i.org

در دهمین جشنواره فیلم مونیک که اخیراً (۲۵ ژوئن - ۳ ژوئیه ۲۰۱۰) برگزار شد، «مونیک همیار ایران» نیز با شرکت فعال به اطلاع رسانی در باره سرکوب فیلم سازان ایرانی پرداخت. با گزارش کوتاه زیر شمه ای از فعالیت های اعضای «مونیک همیار ایران» در طی این جشنواره را به اطلاع می رسانیم:

در جشنواره امسال فیلم های مختلفی از کارگردانان ایرانی به نمایش در آمد. فیلم ساز سرشناس ایرانی عباس کیارستمی نیز جایزه ویژه «سینه مریه» را به خاطر يك عمر فعالیت مستمر هنری دریافت کرد. «مونیک همیار ایران» از فرصت های موجود در جشنواره برای اطلاع رسانی در باره فضای اختناق در ایران و به ویژه سرکوب هنرمندان و فیلم سازان ایرانی مثل جعفر پناهی، محمد نوری زاد، محمد علی شیرزادی بهره برد و اعضای آن پیش و پس از نمایش فیلم های ایرانی به پخش اعلامیه در این زمینه پرداختند.

در هنگام اعطای جایزه به عباس کیارستمی، اعضای «مونیک همیار ایران» پوشه ای حاوی اطلاعات مختلف در باره وضعیت فیلم سازان در ایران را در اختیار نمایندگان مطبوعات قرار دادند. در عین حال، با توجه به این که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اخیراً اعلام کرده است که فیلم سازان ایرانی برای ساخت فیلم در خارج نیز باید اجازه دریافت کنند، در هنگام پرسش و پاسخ عمومی یکی از اعضای «مونیک همیار ایران» از میان حاضران در سالن نظر او را در این باره جویا شد. پاسخ کیارستمی کوتاه و در عین حال روشن بود: اختیار این کار را ندارند.

با وجود این که برگزارکنندگان از حاضران درخواست کردند در باره سیاست سوال نکنند، باز کاملاً روشن بود که همه چیز در باره ایران با سیاست ارتباط پیدا می کند: فیلم تازه کیارستمی به علت پوشش ژولیت بینوش قابل نمایش در ایران نیست. بینوش در جشنواره کن نیز فعالیت زیادی در دفاع از جعفر پناهی کرده است.

در طی نمایش دیگر فیلم های ایرانی در سینماهای مختلف مونیک، اعضای «مونیک همیار ایران» از فرصت موجود برای توضیح در باره وضع فیلم سازان و بازیگران در ایران استفاده کردند. در پایان نمایش فیلم ها، اغلب فرصت برای گفتگو با کارگردان ها وجود داشت. به عنوان مثال، چنین فرصتی پس از نمایش فیلم «تهرون» به کارگردانی نادر تکمیل همایون نیز دست داد. او نیز در پاسخ هایش به روشنی در باره فضای بسیار تنگ برای فیلم سازان در ایران و تلاش تمامی دست اندرکاران برای پرهیز از افتادن در چنگ دستگاه های امنیتی توضیحاتی ارائه کرد. فیلم او نیز امکان نمایش در ایران ندارد.

علاقه و توجه تماشاگران به توضیحات اعضای «مونیک همیار ایران»، گفتگو و دریافت اطلاعات و اعلامیه در باره ایران بسیار چشمگیر، و آشکار بود که بسیاری از مردم در مونیک رویدادهای ایران را با نگاهی انتقادی دنبال و از جنبش دمکراسی خواهی پشتیبانی می کنند.

«مونیک همیار ایران» اطلاعیه زیر را که حاوی گزیده های مربوط به فیلم سازان ایرانی در گزارش تازه عفو بین الملل بود، در موقعیت های مختلف در طی جشنواره پخش کرد.

اطلاعیه در باره جشنواره فیلم مونیک

در جشنواره امسال فیلم مونیک فیلم های مختلفی از ایران به نمایش در می آیند و از کارگردان ایرانی عباس کیارستمی تجلیل خواهد شد. در پی تقلب انتخاباتی در سال گذشته، بازیگران، کارگردانان و دیگر دست اندرکاران سینما به شدت قربانی پیگرد، سرکوب و دستگیری قرار داشته اند. در خرداد ۱۳۸۹، گزارش عفو بین الملل در باره وضعیت در ایران، یک سال پس از انتخابات منتشر شد. ما گزیده های مربوط به وضع فیلم سازان در ایران را از این گزارش بازگو می کنیم. این گزارش در پیوند زیر در دسترس همگان است: <http://www.amnesty.org/en/library/info/MDE13/062/2010/en>

تمامی بازگفته ها از: گزارش عفو بین الملل: *از اعتراض تا زندان: ایران یک سال پس از انتخابات*، خرداد ۱۳۸۹

گاهی، حقیقت وضعیت زندانیان در ایران بر نوک زبان جهانیان بوده است، مثل کارزار آزادی فیلمساز سرشناس جعفر پناهی که به قرار دادن صندلی خالی او در هیات داوران جشنواره فیلم کن انجامید. اما آزادی خوشایند او نباید بر این

واقعیت سایه افکند که صدها زندانی به دلایل مشابه در بازداشت مانده اند و هیچ کس را ندارند که چنین آشکار در دفاع از آنها سخن بگوید.

فیلم سازان و هنرمندان دیگر

«به بعضی از تولیدات ایرانی ممکن است اجازه نمایش در خارج داده نشود... اخیرا به یک [فیلم ساز] در باره سعی به نمایش فیلمش در جشنواره های خارجی هشدار داده شد.»

علیرضا سجادیپور، رئیس اداره نظارت و ارزشیابی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، فروردین ۱۳۸۹ (۱)

فعالان فرهنگی از دستگیری و مزاحمت مصون نمانده اند، به ویژه زمانی که مقامات نگران باشند که هنر برای ارائه صدای مخالف به جهان به کار گرفته شود. برای دریافت اجازه تولید و سپس اجازه نمایش در کشور و خارج، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید فیلم نامه ها را بررسی کند. یکی از مسئولان وزارتخانه در اردیبهشت ۱۳۸۹ اعلام کرد که ایرانیان برای همکاری در تولیدات خارجی باید اجازه بگیرند. (۲)

- فیلم ساز سرشناس **جعفر پناهی** پس از تقریبا سه ماه بازداشت بدون اتهام یا محاکمه در تاریخ ۴ خرداد ۱۳۸۹ و پس از مطرح شدن گرفتاری او در جشنواره فیلم کن آزاد شد. در زمان نگارش، **محمد نوری زاد**، کارگردان و روزنامه نگار، پس از ضرب و شتم در زندان در اعتصاب غذا به سر می برد. او در آذر ۱۳۸۸ دستگیر و به اتهام «اهانت به مقامات» و «تبلیغ علیه نظام» در مقالاتی که در انتقاد از مقام رهبری و رئیس قوه قضاییه در وبلاگش منتشر کرده بود، به سه سال و نیم زندان و ۵۰ ضربه شلاق محکوم شد. مدت کوتاهی پس از این که او شرح داد که او را بدون اطلاع قبلی از سلولش بیرون برده و کتک زده اند - احتمالا به تلافی نامه ای که در فروردین ۱۳۸۹ به مقام رهبری در انتقاد از رفتار با خودش و زندانی بودنش نوشت - حکم او در اوایل خرداد تایید شد. (۳)
- **محمد علی شیرزادی**، مستندساز، در زمان نگارش بدون اتهام یا محاکمه در بازداشت به سر می برد. گمان می رود دستگیری او در دی ماه به فیلم برداری از مصاحبه مدافع برجسته حقوق بشر عمادالدین باقی با آیت الله عظمای منتظری مربوط باشد. محمد علی شیرزادی از زمان دستگیری سه بار با خانواده اش ملاقات داشته و از دسترسی به وکیلش برخوردار نبوده است.
- خانواده **جعفر پناهی**، فیلم ساز (نگاه کنید به فصل ۲، فیلم سازها و هنرمندان دیگر)، پس از دستگیری او در تاریخ ۱۰ اسفند ۱۳۸۸ بیش از چهار هفته اجازه ملاقات با او را نداشتند و وقتی توانستند او را ملاقات کنند، او را «بسیار رنگ پریده، لاغر و ضعیف» یافتند. به او اجازه ملاقات دوباره داده نشد تا این که در اعتراض به ضرب و شتم و تهدید به دستگیری خانواده اش دست به اعتصاب غذا زد. خواست های او دیدار با خانواده، وکیل و آزادی تا زمان محاکمه بود. او بالاخره در ۴ خرداد آزاد شد.

«صبح روز یکشنبه مرا به بازجویی بردند و متهم کردند که از داخل سلول فیلمبرداری کرده ام؛ که کذب محض است. و بعد تهدید کردند که تمامی اعضای خانواده ام را دستگیر و به اوین منتقل خواهند کرد و دخترم را به بازداشتگاهی ناامن در رجائی شهر خواهند فرستاد.»

جعفر پناهی، در نامه ای از زندان به عباس بختیاری، رئیس فرهنگسرای پویا، اردیبهشت ۱۳۸۹

همسر **جعفر پناهی** وضعیت شوهرش را در فروردین ۱۳۸۹ این گونه توصیف کرد:

«در سلول قبلی لاقدر آنقدر فضا بود که اوقاتی را به ورزش بگذرانم اما در این سلول جدید با هم سلولی جدیدش این امکان برایش میسر نیست و تنها فضا به اندازه خوابیدن دو نفر می باشد و عملا امکان تحرکی برایشان وجود ندارد. همچنین از لحظه بازداشتش یعنی یک ماه پیش تا به حال امکان هواخوری نداشته است.»

(۱) «مقام مسئول: ایران به بعضی از فیلم ها اجازه نمایش در خارج نخواهد داد»، تهران تایمز، ۱۸ فروردین ۱۳۸۹،

http://www.tehrantimes.com/index_View.asp?code=216757

(۲) «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به سینماگران ایرانی در باره همکاری با تولیدات خارجی اخطار کرد»، تهران تایمز، ۲۶ اردیبهشت

۱۳۸۹، http://www.tehrantimes.com/index_View.asp?code=219583

(۳) برای متن نامه محمد نوری زاد از زندان، نگاه کنید به: <http://www.kalame.com/1389/02/01/klm-17120>. ترجمه انگلیسی آن را می توان در پیوند زیر دید: <http://www.sidewalklyrics.com/?p=6302>